

Jämförande undersökning av miljöpåverkan och hållfasthetstillväxt mellan kalkcement (KC) och Multicem.

Jämförande undersökning i både fält och laboratorium vad gäller utbytbarhet av KC 50/50 mot Multicem. Multicem är en blandning av Cement Kiln Dust (CKD), en biprodukt från cementtillverkning, och Portland cement. Jämförelsen gäller hållfasthetstillväxt samt miljöpåverkan.

Deltagare

Laboratorieprovningarna har utförts av Statens Geotekniska Institut (SGI) på uppdrag av Cementa AB. Fältförsöken har utförts och rapporterats av Svenska dmix AB.

Alternativa bindemedel

I takt med en större miljömedvetenhet har efterfrågan för mer miljövänliga produkter ökat. I dag används KC i många projekt då det är en väl inarbetad produkt. Att byta ut kalken mot CKD är positivt såväl tekniskt, ekonomiskt som miljömässigt. Kalken är ett jungfruligt material med hög CO₂ belastning. Utbytt mot CKD ger det en CO₂ besparing på ca 500 kg per ton färdig Multicem jämfört med KC 50/50. Dessutom används inga jungfruliga material i CKD.

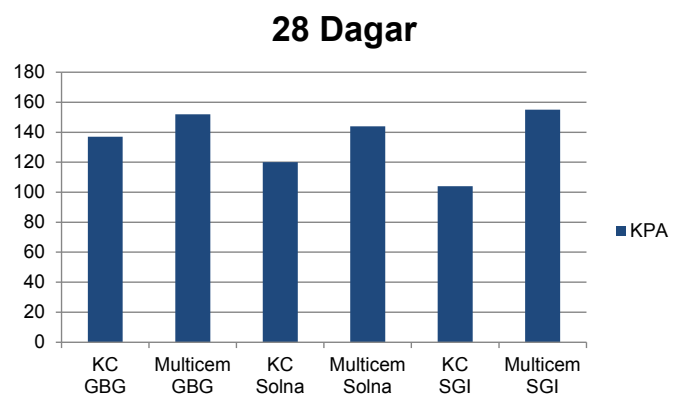

Provningar

Fältförsöken har utförts av Svenska dmix AB invid Göta Älv i Göteborg samt i Ulriksdal i Solna. KC 50/50 har varit referensmaterialet.

Hållfasthetstillväxt

I figuren nedan visas hållfastheten hos stabiliserade jordprover från båda fältförsöken samt laborieförsöken. De utförda provningarna visar att Multicem har en högre och jämnare hållfasthetstillväxt än KC 50/50. Det gäller både i fältprovningarna som provningarna i laboratorium.

Urlakningsprover

Urlakningsprovningarna har utförts av SGI i laboratorium genom både skaktest och perkolationstest. Resultaten visar att de tekniska miljöegenskaperna är i paritet mellan de två produkterna. Multicem har en mycket låg permeabilitet och kompressionsmodul. Detta tillsammans med låg CO₂ belastning ger en produkt som är lika bra eller bättre än KC 50/50.